

Samtidig vil der da blive fremstafte Dplysninger om Art og Antal af Arbejdsmaffinerne. Paa det almindelige Skema at fremfætte Spørgsmaal herom, vil næppe være rigtigt. Thi uden nærmere Definition vilde man kun faa ufuldftændige og forvirrede Befvarelfer, og at opregne ved Navn alle de Arbejdsmaffiner, der kunne forekomme i de forskellige Virksomheder, vil være uobertommeligt, og i visse Henseender hidføre Dplysninger uden tilstrækkelig Interesse. Naar imidlertid Fabriktilfynet ordner og stiller Spørgsmaalene, vil man for alle de Virksomheder, hvortil dette har Udgang, faa ensartede og betydningsfulde Dplysninger, og det, der skal indvindes ved en Tælling af Arbejdsmaffiner, vil i det væsentlige blive naaet.

Denne Bistand fra Fabriktilfynet er af stor Betydning for Tællingens heldige Gennemførelse. Thi da man ikke som i Tyskland har „Tællere“, der instruere Folk om Skemaets Udfyldelse — en Forholdsregel, der vil være meget kostbar at faa sat i Scene herhjemme — er det naturligvis overordenlig væsentligt, at man i hvert Fald for de større og mere udviklede Virksomheders Vedkommende faar en Revision af Materialet foretaget af fagkyndige, der ere i Stand til at staffe sig Dplysning paa selve Stedet, og endvidere kunne supplere Materialet ved faa vigtige Bidrag som Dplysning om Produktionens Størrelse og Arbejdsmaffinerne. Da imidlertid Fabriktilfynet vel i visse Industrigræne har om trent samtlige Virksomheder under Tilfyn, men i andre mangler enkelte store Virksomheder eller Virksomhedsarter, fordi disse ikke bruge mekanisk Bevægkraft eller bestæftige Børn og unge Mennesker, vil Fabriktilfynets Medhjælp naturlig maatte udvides til i det hele at omfatte fabrikmæssig drevne Virksomheder, altsaa Virksomheder med et større Antal Arbejdere eller Arbejdsmaffiner, der ere af lignende Art som de, der alt findes under Tilfynet, selv om disse Virksomheder ikke lovmæssig falde ind under Fabrikinspektørernes Tilfyn. — Noget nærmere Bestemmelse heraf vil næppe være paa sin Plads. Thi bedst vilde det jo have været, om man kunde have sat de her omhandlede Spørgsmaal ind paa Skemaet og faaet Svar fra alle. Det er kun nødvendigt, man nøjes med at spørge der, hvor Henvendelse kan ske personlig, og det vil derfor ogsaa være retfærdigt at muliggøre en faa vid Udstrækning som muligt af denne Henvendelse. Det maa tilføjes, at uafhængig af, hvor hyppig en almindelig Industritælling vil

være at foretage, vilde det formentlig være heldigt, om de Dplysninger, der nu ved nærværende Tælling komme til at foreligge med Fabriktilfynets Bistand, tilvejebringes for de samme og lignende Virksomheder mindst hvert 3die Aar. Et nærmere Forslag herom bør dog formentlig opfattes, indtil Udfaldet af nærværende Tælling foreligger.

Forudsætningen for, at hele den nærværende Tælling kan iværksættes, er imidlertid den, at Lovgivningsmagten paalægger Borgerne at besvare Forespørgslerne. I og for sig ere de Dplysninger, der kræves, ikke flere eller vanskeligere at afgive end de, man hyppig har faaet underhaanden fra mange næringsdrivende. Men nogen Sikkerhed for, at samtlige næringsdrivende ville udfylde Skemaet, i hvert Fald i sin Helhed, haves jo ikke, og det vil derfor utvivlsomt være nødvendigt, at Lovgivningsmagten giver udtrykkeligt Paalæg derom, saaledes som det ogsaa er fæstet ved Udlandets større Tællinger.

I Genhold hertil er det, man har fremstafte foranstaaende Lovforslag, til hvis enkelte Paragraffer der endnu skal gøres følgende Bemærkninger:

Til § 1.

Tællingen forudsættes afholdt i 1897 og, saavidt muligt, i 2den Halvdel af Maj Maaned, paa hvilken Tid Haandværket og Industrien med faa Undtagelser er i fuld Virksomhed over hele Landet. Der vil blive fastsat en bestemt Dag for Tællingen, men dog saaledes, at der gives nogle Dages Frist inden Skemaets Afhentning eller Tilbagefendelse. De af Fabriktilfynet overtagne Dplysninger ville blive afkrævede efterhaanden i Løbet af de nærmeste Maaned efter Tællingen.

Til § 2.

De Personer, til hvilke Tællingen henvender sig, ere altsaa egentlige Haandværkere og industridrivende, deriblandt ogsaa Landhaandværkere samt Indehavere af Konfektionsforretninger o. l., der samtidig drive Handel og Industri, tillige tilsvarende Selskaber og Korporationer samt endelig Stats- og Kommunalvirksomheder. Med Hensyn til disse sidste maa ogsaa henregnes under Tællingen Virksomheder af industriel Art, selv om disse ikke ere beregnede paa Afkastelse af Indtægt (f. Eks. det kommunale Vandværken).